

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿՐ. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՅԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՅԵ
ՎՍՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԻՐԵԳՐԻ
Administration du journal armenien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ		
Եղիպտոս Արտասահման		
Ողջ զրբ.	Շիկհ	
Տարեկան	100	20
Վեցամսեայ	50	10
Եռամսեայ	25	5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և դրամ զրկել վարչարարական հասցեին.
Ձեռագիրները ետ չեն դարձադիտ:
Դրամագումներու համար մասնատու պայմաններու
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանուշի Փաշա Խալիճ, բրամուկի
գծին վրայ, Գաֆէ և պար տը Ֆրանսի բաւածին մէջ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց Ը
Եր. 23 Յուլիս
Յիշատակ Տապաւակին հնոյ և սոսն Երթոյ Ս.
Եկեղեցւոյ, Նաւակատէր:
Նախանձտուն իր անձին գահիճն է:
Կիր. 24 Յուլիս
Վարդապետ:
Քուն գործունէութիւնը լսիկ
վայրկեաններու մէջ կ'ըլլայ:
Բ. 25 Յուլիս
Բ. որ վարդապետի Բիշապական մեռելոց:
Մարդու մը բախտն իր նկարու
գլբի պտուղն է:

ՀԱՅԲ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԳՍԱՆԵՐՈՐԴ ԴԱՐՈՒ ՍԿԻՉԸ
ԺԱ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԻ
ԳՈՐԾԻՆԵՆԹԻԹԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ
(Շար. 100 թիւն)

«Մարդ իր պարագաներէն ու
մտերիներէն կը ճանչցուի» կ'ըսէ ա-
ռածն, ուստի Օրմանեան սրբազանը
աւելի մօտէն ճանչնալու համար՝
համառօտակի ներկայացնեմք իրեն-
ներուն խումբը:

— Պատրիարք սրբազանի եղ-
բայրն Տրք. Օրմանեան Կ. Պալոյ Բը-
ժըշկական վարժարանէն ելած պա-
րոն մը, որ զհղարանի մը վերնա-
յարկէն բռնկուած կ'ընէր՝ իր եղ-
բոր շնորհիւ ոչ միայն արժանացած
է պատուատիճանի և պատուանշանի,
այլ և պալատական բժիշկ անուանուե-
լու, և Առողջապահական Բարձր. Ժո-
ղովոյ անդամակցելու, և հաւանակա-
նաբար քիչ ժամանակէն փաշայու-
թեան աստիճանն պիտի ընդունի:
Տօքթորին երբեք համառօտին կայ-
մու կ'ընեն Տիկին Շաղիկ, որ իրր վա-
ղեմի դերասանուհի ծանօթ է ամե-
նուն՝ արժանացած է «Շէֆագաթ»ի
պատուանշանին:

— Ս. Պատրիարքի քեւայրն Մ.
Տէր Ներսէսեան ապահովագրական
ընկերութեան մը քննիչն է, և Պատ-
րիարքի ազգեցած թեմա՛ր կ'ապահո-
վագրէ վարժապետներն, եկեղեցա-
կաններն, և պատրիարքարանի պաշ-
տօնէութիւնն: Սա ալ արժանացած
է շքանշանի:

— Քեոայրի եղբայրն՝ Նշանա-
ւորն Տիգրան Տէր Ներսէսեան՝ որ
երբեք կարնոյ մէջ բանագրուած ու
եկեղեցւոյ հաղորդակցութենէ զըր-
կուած է իր ազգաճնաս շահատակու-
թեանց պատճառաւ, և որ Կ. Պոլիս
զարկ տեղանաւորի միջնորդութիւն
կ'ընէր միշտ պարտքի մէջ խզուած՝
հիմա Սրբազան Պատրիարքի շնորհիւ
Քաղ. Ժողովոյ անդամ եղաւ, Ազգ.
պատրիարքարանի գործակաւոր ան-
ուանեցաւ, նախ միայն 10 օսկի և
ուրա 20, 30 օսկի ամսական սաա-
նալով: Բաց աստի ասանց մասնա-
ւորներէ վճարուելու՝ անոնց մասին
միջամտութիւն չէր ընէր, նոն իսկ
առաջնորդական պիտի մը համար
դոնէ 20 օսկի կը պահանջէր ընտ-
րեալ առաջնորդներէն: Տէր Ներ-
սէսեան «Տարագրելոց Յանձնաժողո-
վոյ» անդամ ըլլալով այդ խեղճ վը-
տարեալներուն ինչքերով գոյացեալ
զուժարէն մեծապէս օգտուեցաւ ան:
Վերջապէս ժողովրդեան և նոյն իսկ
թուրքերու բողոքն այս անխիղճ ան-
ձի շահատակութեանց մասին այնչափ
սաստկացաւ՝ որ Քաղ. Ժողովն ըս-
տիպուեցաւ անոր գործակաւորու-
թենէ հեռացումը պահանջել. սակայն
նա զեռ կը շարունակէ Քաղ. Քաղ.
Ժողովոյ անդամ, և Ս. Պատրիարքի
գլխաւորութեան շնորհիւ՝ եղած է Քաղա-
քապետութեան ժողովոյ անդամ, ըն-
դունած է Ուլայի աստիճանն, և Օս-
մանիյէի և Մէծիաիյէի Բ. աստիճանի
պատուանշաններն:

— Օրմանեան սրբազանի ամենէն
մտերիմն է Ռօպէտ Էֆ. անուն անձն
որոյ գոյութիւնն ու հայ ըլլալն իսկ
ծանօթ չէր մինչեւ վերջին տարի-
ներն: Ն. Սրբազնութիւնն է որ այդ
անձը յանկարծ բարձրացուցած է
աննշան գիրքէն և մինչև անգամ
զայն ու անոր անպակ կ'ընեն ներ-
կայացուցած է Պալատան առաջին
քարտուղարին, և նորին վսեմութեան
համակրութիւնն վաստակուցած է.
ու Ռօպէտ Էֆ. եղած է Պատրիարք
սրբազանի և առաջին քարտուղարի
միջեւ երթևեկ մը. արժանացած է
աստիճանաց և շքանշաններու. վեր-
ջագէտ Պատրիարք սրբազանի ստիպ-
ման վրայ Ռօպէտ Էֆ. պատկուած է

իր հոմանուհւոյն հետ, որոյ պատկա-
ղիւն եղած է ինքն, ու կ'ըստայր՝
իր եղբայր Տրք. Օրմանեան: Ապա
Ռօպէտ Էֆ. եղած է վիճակագրու-
թեան (Սթատիսթիք) գրասենեկի
փոխ-Տնօրէն, և ի վերջոյ Տնօրէն, ու
այժմ հազիւ թէ ամիսը մի անգամ
կ'երթայ, չի արդէն վիճակագրութիւ-
նըն իսկ անուանական գոյութիւն ու-
նի ի թուրքիա: Ռօպէտ Էֆ. այժմ
եղած է անձնաւորութիւն մը և ար-
ժանացած է Պալայի աստիճանին,
Մէծիաիյէի և Օսմանիյէի առաջին
շքանշաններուն, և կ'ընեն Շէֆագաթի
պատուանշանին: Ռօպէտ Էֆ. այժմ
Պատրիարք սրբազանի կողմանէ կար-
գուած է Ատենապետ Բերայի Թուր-
քոհրդոյ, որոյ անուանման հե-
տեւանք անդամներէն մի քանին
քաշուած են գործէ: Ռօպէտ Էֆ. ան-
գամ է նաև Բերայի վարժարանաց
Հոգաբարձութեան մարմնոյն և շատ մը
մասնախումբերու:

— Կրօնաւորաց դասակարգէն
Պատրիարքի ամենէն սիրելին է Բար-
կէն վարդապետ, որ Սամանի ա-
ռաջնորդութենէն դադարելէ ետք՝ Մու-
շի առաջնորդ եղաւ, ու այդ առթիւ
իրեն դէմ գրամական զեղծումի ամ-
բաստանութիւններ եղան: Ս. Պատ-
րիարքն փոխանակ թոյլ տալու որ
ինքիւն օրինաւորապէս քննուի և
արդարութիւնը պարզուի՝ անտեղի
պաշտօնաւորութիւններ փորձեց, և նոյն
իսկ պաշտօնապէս Դրան միջոցաւ
արգիլել տուաւ անոր մասին չորագը-
րաց մէջ երեւցած բնագաւտութեանց
շարունակութիւնն, որով աւելի ևս
Քասեց իր ձեռնասուն աշակերտի
համարին: Այժմ Բարկէն վարդա-
պետ Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն քարոզիչ
կարգուած է: Ասկէ զատ նա Ազգ.
Մատենադարանի պետն է ու «Լոյս»
կրօն. հանդէսի խմբագիրը, և իր վար-
դապետին կոթնած կ'աճեցնէ իր դը-
րամներն:

ԱՐՄՈՐԻՆԻ
(Շար.)
Տիար Արմորինի տեսութիւնը իր
ամբողջութեամբը ներկայացնելու համար
է որ կը հրատարակենք այս հասաւաններն
ալ, օակայն անոնց մէջ կան մի քանի

յայտնութիւններ և եզրակացութիւններ ու-
րոնց մէջ կրնայ սխալած ըլլալ յարգելի
յոգուածագիրը.
(Իր. Խ.)

Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ԴԷՄ ԴԱԼԻՆԴՈՒԹԻՒՆԻ

Դաւադիրները գտնուելու համար եղած
քննութիւնները ապարդիւն ընացած են
ցարդ: Պուկարներու, մակեդոնացիներու և
հայերու վրայէն կատածը վերցուած է, և
քննութիւնները հիմա անշխառականներու
կողմը կ'ուղղուին:

Դաւադիրները սովորականին պէս առօր-
եայ գործերով կը զբաղի որպէս թէ բնա-
բան մը պատահած չըլլար: Ամեն մարդ
կը համաձայնի թէ Դաւադիրները մեծ քաջու-
թիւն ցուցուց այս գործին առթիւ: Դիւա-
նասեմ վկայ մը կ'ըսէ թէ Դաւադիրն
զօրավարները «նապաստակի պէս փախան»:
Միայն Դաւադիրը գրեթէ բոլորովին ան-
տարբեր ընաց, իր կողքին ծածկոյթը վար-
անել տուաւ, մէջը նստաւ, սովորաբար
կողքին ձիերը բռնողները հեռացուց և
միայնակ ձիերը դէպի պալատին մուտքը
ընց: Երբոր կողքը զնապաններուն յա-
կացուած ճէտիկին մօտէն կ'անցնէր Դաւ-
ադիրը բոլորովին համարձակ ձեւով մը բա-
րեւեց հոն կեցողները, որոնք մեծ ոգեւա-
րութեամբ ծափահարեցին զինքը:

Ձիաւորները տեղերնուն չարժեքան:
Միայն Դաւադիրացի զօրքերը իրենց հրա-
մանատարին արտօնութեամբ հրացանները
լեցուցին՝ կռակելու պարտօս, — բայց այդ
հրամանը չի տուեցաւ:

Կ. ՊՈԼՈՍ ՎԻՃԱԿԸ
Պաշտօնական մարմիններու անդամ-
ներէն զատ օտարականներ չեն ընդունուիր
Սէլամըքի շարքաթական հանդէսներուն:
Հասարակութիւնը առաջուանէն աւելի հե-
ռու տեղ մը պիտի կենայ, և ամեն ուր-
բաթ, ազօթքէն առաջ մանրակրկիտ կեր-
պով պիտի խուզարկուին մզկիթը, հոն
աւանդ ճամբաները և մօտակայ բոլոր տե-
ղերը և շէքերը: Վախ կայ որ նոր փոր-
ձեր կատարուին:

Ընդ կայ թէ Դաւադիրն շուրջը
գտնուող բարձր պաշտօնականներէն զմանք
վերջերս ստացած են նամակներ որոնց
մէջ ըսուած է որ անցած ուրբաթ օրուն
փորձը միմիայն ազգարարութիւն մըն էր,
և եթէ լուրջ քարնորդութենք չկատարուին

կամ եթէ կառավարութեան ներկայ ձեռն
տեղ ազատական վարչութիւն մը չհաս-
տատուի՝ նոր փորձեր ալ պիտի կատա-
րուին և «այս անգամ վեհապետին կեան-
քը չպիտի խնայուի»:

Որովհետեւ այս նամակը յեղափո-
խական քօմիտէի մը գոյութիւնը կը ցուցը-
նէ՝ եւրոպէի մէջ ամեն ոք յուզման մէջ
է, և աւելի մեծ ծայրայեղութիւններէ կը
վախցուի:

Իշխան Լուսուֆ իզգէտութիւն Էֆէն-
տիի մասնաւոր բժիշկը Պէհաւտիւն Ծա-
քիւր պէյ աքտորուած է կարին: Իրեն վը-
րայ կասկած կայ թէ «Գուրէ Բօրօքէն»-ի
մէջ հրատարակուած «Սամանեան կայսե-
րական ընտանիքը» յօդուածին հեղինակն է:

ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ ԿՈՒՍՈՒՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«La Revue»-ի վերջին թիւին մէջ
Երեսփոխան Մէսիմի յօդուած մը կը նուի-
րէ Մակեդոնիոյ մէջ գոյութիւն ունեցող
կուսակցութիւններուն վրայ և անոնց ունեւ
մէկուն ծրագիրները պարզելով կը ջանայ
քիչ մը ճշգրտութիւն դնել այն հակասական,
չփոթ և յաճախ չափազանցուած հեռագիր-
ներուն մէջ որոնք Մօֆիայէն, Սթէնքէն,
Պէլկրաւէն և Լ. Պուլէն կը զրկուին Լու-
սուֆայի մեծ լրագիրներուն:

Ինչպէս կարելի է դատաւորել Մա-
կեդոնիոյ մէջ ապրող զանազան ազգու-
թիւնները, կը հարցնէ Պ. Մէսիմի: Յեղի,
լեզուի, կրօնքի թէ կուսակցութեան հա-
մեմատ Յեղի կամ լեզուի համեմատ դա-
տաւարութիւն մը անկարելի կը կարծէ,
մասնաւորապէս անոր համար որ օսմ. կա-
ռավարութիւնը միայն թուրքերէնով գործ
կ'ունենայ ամէնուն հետ. սակայն պէտք է
յիշել որ թէպէտ ամեն վարչական պաշ-
տօնեաները իրենց գործերը խուրճարէն լե-
զուով կը կատարեն, բայց անոնք ամէ-
նը թուրք կուսակցութեան չեն պատկանիր:
Նոյն դիտողութիւնը կարելի է ընել յու-
նարէն լեզուի համար. յունախօս բոլոր
կղերականներն ու ուսուցիչները անպատ-
ճառ յոյն ազգութեան չեն պատկանիր:

Զանազանութեան աւելի որոշ խա-
րիս մը կ'ընծայէ կրօնքը, վասն զի ան
կը համաձայնի Մակեդոնիոյ հիմնական
կուսակցութիւններու իրական կազմակեր-
պութեան հետ: Պ. Մէսիմի, հետեւեալ
վեց ազգութիւններուն կը բաժնէ Մակեդո-
նիոյ այս օրուան ժողովուրդը. թուրքական,
Սլաւական, Յունական, Պուլկարական,
Ռումանական, և Սերպական:

Վերջին չորս ազգութիւնները կը
պահպանուին ու կը մատակարարուին ազ-
գային բրոպականտով: Ասոր վրայ պէտք
է աւելցնել նաեւ Սլաւիոյ նպաստաւոր
ազգեցութիւնը:

Պ. Մէսիմի իր յօդուածը կը վերջա-
ցնէ խօսելով Եւրոպայի դերին վրայ: Սլա-
ւոնի կ'ընէ իրապէս Մակեդոնիոյ քաղա-
քականութիւնը վարող պետութիւնն է. ա-
նոր ազգեցութիւնը կը զգացուի մինչեւ իսկ
Սլաւոնիոյ մէջ, ուր հաստատուած է քաղա-
քական թեւարկութիւն մը շնորհիւ կաթո-
լիկներուն: Եւրոպա ընդունելով Սլաւոնի-
ան և Ռուսիան իր քաղաքային գործակա-
տարներ, կը թուի սպասել այս երկու պե-
տութիւններէն որ գերակշիռ բաժինը կա-
տարեն Մակեդոնիոյ խաղաղացման և վեր-
հսկման գործին մէջ: Բան մը միայն ըս-
տոյց է. մինչդեռ Ռուսիա բռնուած է պա-
տերազմով մը որ իր բոլոր ոյժերն ու մի-

ջոցները կը սպասէ, անգին Սլաւոնիա կ'ու-
զէ գիտնալ թէ ինչպէս ընէ որ իրեն ըն-
ծայուած այս պատեհ առիթէն առաւելու-
թիւն մը ստանայ:

Անգլիա և Ֆրանսա մեծ դեր մը
ունին — յառաջդիմութեան և բարեկարգու-
թեան գերի: Ֆրանսա թող պահպանէ իր
ազգեցութիւնը Սլաւոնիոյ մէջ և թող շա-
րունակէ ուշադիր ըլլալ այն զէպքերուն
որոնք մերձաւոր Սլաւոնիոյ կը վրդովեն:
Թող չի մոռնայ թէ իր մեծութիւնը կը կա-
յանայ օգնութիւն կարկառելու մէջ հարքս-
տահարեալին, առանց ցեղի ու կրօնքի
խտրութեանց:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մուգաֆէր-Էտ-Տին շահին Բա-
րիզ հասած օրը, Յուլիս 15ին, տեղւոյն
հայ գաղթականութեան անդամներէն Զօ-
րավար Սլաւի խան, իր Տիկինը, և ուրիշ
երեւելիներ կայարան գնացեր են Ն. Վե-
հափառութիւնը դիմաւորելու:

— Վիեննայէն գրած են «Լ'Էրմէն»-ին.
«Հայ գաղութը եկեղեցի չունի: Հարկ ե-
ղած ասան դիմում կ'ըլլայ յոյն եկեղեցի-
ին և կղերին: Դեռ մօտեքս յունաց եկե-
ղեցիին մէջ է որ տեղի ունեցաւ երկու
հայերու՝ հայուհիներու հետ ամուսնութեան
արարողութիւնը: Երկու կղերն է որ կը կա-
տարէ թաղումը այն հայերուն որոնց ըն-
տանիքը բաւական հարուստ չըլլայ Սու-
չալայէն հայ քահանայ բերել տալու չափ:
Դադարէս Սլաւի խանի հայ-կաթոլիկ մի-
աբանութիւնը կը մերժէ այս ծառայութիւնը
մատուցանել: Ազգային եկեղեցւոյն անդամ
Հայերուն: Զատիկ Բօրօփէ որ այս Սլա-
ւի խանի անդամներուն ծառայութիւններ մա-
տուցած էր՝ յոյն կղերին ձեռքով թաղ-
ուցաւ:

— Բօրօֆ. Գ. Խալաթեանց Մոսկուա
յի մէջ հրատարակած է Լիմնեան Յեղա-
գրական Հաւաքածոյներուն հինգերորդ
հատորը, որուն տիտղոսն է «Հայա-
քրդական զինգաներգութիւն» զոր պատ-
րաստած է Պ. Ս. Հայկունի: Այս հա-
տորը կը պարունակէ փխրաբերու այն գի-
ցազնական աւանդութիւնները, որոնք կը
պարունակուի վանի հայերէն գաւառաբա-
րաններուն մէջ:

ՏԵՂԱԿԱՆ

Սլաւոնորդարանէն մեկի հաղորդուած է
«Ազգային էպատիլէներու մասին տեղեկու-
թիւններ» պարունակող գրութիւն մը, զոր
պիտի հրատարակենք յառաջիկայ թուով:

— Քաղաքիս ազգայիններէն Տիար
Ստեփան Բուլհանէսեան որ օգափոխու-
թեան համար կ'իպրոս գացեր էր՝ տեղւոյն
Ս. Սլաւար հայկական վանքին նուիրեր է
տառը անգլ. ոսկի:

— Քաղաքիս «Պօտէկա» գարեջրա-
տան տէր Տիար Սեփրոպ Սլաւան որ
օգափոխութեան համար Քարսպատ գացած
էր՝ մահկանացուն կնքած է շաբթուս սկիզբը:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ, ԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԵՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՊՏՈՒ
Ի ԳԱՆՈՐԷ

ԴԻՒՆ ԿԱԼՈՒԱՅԵՐ

ԱՃՈՒՐԳՈՎ ՎԵՐՉՈՒԹ ՀՈՂԵՐՈՒ

Ստորեւ նշանակուած ազգապատկան
երկու էպատիլէները աճուրդի գրուած են
կալուածոց Դիւանի կողմէն:

313 Ֆէտաւան 21 քաղ. Ի Տէնա,
Արիւթի միաւրիլէթին մէջ մէկ տարուան
համար:

123 Ֆէտաւան 10 քաղ. Ի Բիթ-
էլ-Արուս, Պէնի Սուէֆի միաւրիլէթին
մէջ, երեք տարուան համար:

Աճուրդին մասնակցելու փափաքողք
պարտին խրկել իրենց խնդրանքը կալուա-
ծոց Դիւանը Սլաւ. Առաջնորդարանի մէջ
մինչեւ 9 Սեպտեմբեր 1905 (Ն. Տ.):
Նամակները պէտք է զրկուին գոց պահա-
րանով և պահարանին վրայ նշանակուած
ըլլալու է — «Խնդրանք» էպատիլէին
համար: Խնդրանքի խնդրանքի հետ
պարտի ձգուի 10 օ տէքօ մը:

Վարձակալութեան պայմաններուն և
ալ տեղեկութեանց համար պիտի կալուա-
ծոց Դիւանը ամէն օր առաւօտեան ժամը
9էն մինչ 12, և 4էն 6 կէսօրէ վերջ:

Կնիք Հոգաբարձութեան Ազգ. կալուածոց,
Գահիրէ, 3 օգոստոս 1905
Եւ. շ. 11-1

ԴԻՒՆ ԿԱԼՈՒԱՅԵՐ

ԱՃՈՒՐԳՈՎ ՄԱՐԴԱԿԱՆ ԵՆԻՆԵՐՈՒ

Շէյխ-Օթմանի էպատիլէին (ժող. հա-
վատիլէի կայարանին) արձաններուն ա-
ճուրդ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի օրը,
20 օգոստոս 1905, առաւօտեան ժամը
8էն մինչ երեկոյան 7ը:

Աճուրդի մասնակցելու փափաքողք
պարտին տալ էպատիլէին նազըրին, կամ
հօս Ազգ. Սլաւոնորդարանի կալուածոց Դի-
ւանին, իրենց վերջի գինին հետ, երաշ-
խաւոր մը և կամ պարտին ձգել տէքօ մը:

Սյն պարագային որ ուզեն ետ կե-
նալ աճուրդին մասնակցել, կալուածոց
Դիւանը կրկին աճուրդի պիտի դնէ իրենց
մասը, եթէ երկրորդ աճուրդին արդիւնքը
պակաս ըլլայ առաջինէն, տարբերութիւնը
պիտի առնուի ձեռքով և կամ ե-
րաշխաւորէն. իսկ եթէ աւելի ըլլայ, այդ
աւելին Սլաւոնորդարանի պիտի մնայ:

Կալուածոց Դիւանը իրեն կը վերա-
պահէ խնդրանքները ընդունելու կամ մեր-
ժելու իրաւունքը:

Աճուրդը, եթէ հարկ ըլլայ, պիտի
շարունակուի յաջորդ երկու օրերը եւս,
21 և 22 Օգոստոս 1905:

Կնիք կալուածոց Հոգաբարձութեան
1 Օգոստոս 1905, Գահիրէ
9-2

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Քրէտի Լիօնէ գրամատան Գահի-
րէի ճիւղին առաջնակարգ պաշտօնեաներէն
շատեր հրաժարելով ուրիշ գրամատունե-
րու մէջ ծառայելու սկսած են, աւելի բար-
ձր թշնամեցող: Գրամատան անօրէնք,
մնացած պաշտօնեաները գործի վրայ պա-
հելու համար թոշակի յաւելումներ խոս-
տացած է:

Կառավարութիւնը մտադիր է քա-
ղաքային և առեւտրական գործերու մէջ
տոկոսի սակը զեղծելու առաջարկ մը ներ-
կայացնել յառաջիկայ ձմեռան միջոցին:

— Սուտանի կառավարութիւնը կը
մերժէ երկրին մէջ հողեր գնելու և շա-
հազործելու համար օտարներու կողմէ ե-
ղած առաջարկները պատճառ ցուցնելով
թէ «Երբէք թոյլ չպիտի տայ որ ընկերները
իրենց հողերը ձեռքէ հանեն յօգուտ օ-

տարակներու, ի բաց տեղաւ երկրագոր-
ծական ձեռնարկները, պայմանով որ կալ-
ուածատէրերուն շահերը կատարելապէս
պաշտպանուին»:

— Տեղական Ֆրանսերէն թերթերը
ուշադրութիւն կը հրաւիրեն այն անձա-
վարմունքին վրայ զոր Գահիրէի եր-
կաթոլիկ վարչութեան պաշտօնեաներէն
ոմանք կը ցուցնեն հասարակութեան հան-
դէպ:

— Սամ. Մահրուէի ընկերութեան
«Ասի» շաբաթաւոր, որ 780 օսմ. զինուոր
կը փոխադրէ, շաբթուս մէջ Բօրթ-Սայիտէն
մեկնեցաւ Հոտէյտա:

— Սիւրիոյ մէջ տեղի ունեցած
հրդեհը, 16000 ոսկի ֆաւս պատճառած
է: Հրդեհը յառաջ եկած էր վեց տարեկան
տղու մը ձեռքով վարագոյրի մը բռնկելէն:
Երեք օր առաջ Լանէյի մէջ ալ մեծ հրդեհ
մը պատահած է:

— Բ. Խտիլին թիկնապահ Մօհա-
մէտ պէյ Եսվէրի որդին Հիւսէյն Էֆ.
Գամել, լորեքշաբթի օրը Մաթարիլէի
առջեւ, կառախումբը դադար չառած դուրս
նետուելով ոտքէն ֆաւսուցաւ: Կը վախ-
ցուի որ անդամահատութիւն պէտք ըլլայ:

— Պուլաքի կողմը տեղացի աղջիկ
մը կարծէ խայթուելով մեռաւ:

— Փօրգ-Սայիտէն կը տեղեկագրեն
թէ այդ նաւամատոյցը քիչ ատենէն պիտի
ոկսին լայնցնել, և այդ առթիւ նաւահան-
գիտին վրայ նաւաշինութեան գործարան
մը ունեցող Տուրի և Բիւրուլեան 600
հազար ֆրանքներուն հատուցում պիտի
ըլլայ, վասն զի այդ ընկերութեան վար-
ձած հողերը նաւամատոյցը ընդարձակելու
պիտի գործածուի:

ԿԵՊՈՐՈՍԵՆ ՆՕԹԵՐ

Սլաւոնական պատուները հիմայ շուկայ
կը հասնին. թուրք, սալոր, սեխ, խնձոր և
կաղին. ու քիչ ատենէն պիտի ստանանք
խաւովի նախախտիքը: Կիպրոսի թուրքերը
շատ ընտիր են երբ բնականօրէն կը հա-
ստենան, մասնաւորապէս թիւրքիայէ ելած
ներս: Ընդհանրապէս փութացնե-
լու համար, սակայն, շատ մը երկրագործ-
ներ սովորութիւն ունին զեռ չի հասած
պտուղին գաղաթէն քանի մը կաթիլ իւղ
մտցնել: Այսպէս շուկայ հասնող առաջին
թուրքերը այս կերպով պատրաստուած են,
բայց անոնք անհամ ու անախորժ են:
Այսօր մասնաւոր անհատներու կողմէն
և կառավարութեան պարտէզներուն մէջ կը
մշակուին անգլիական և ֆրանսական զեղ-
ձերու տեսակներ, և բաւական թուով նը-
շենիներ պատուաստուցան: Երեսն հետ,
այնպէս որ կարելի է յուսալ թէ շատ չան-
ցած այս քաղցրահամ պտուղը պիտի ա-
ւելնայ վաճառանոցներու մէջ սովորաբար
ծախսածներուն ցանկին վրայ:

Սլաւոններուն մէջ զգալիաբար նորէն
կը տեսնուի «օտիոմ»-ի ներկայութիւնը,
«միւրի»-ի մէկ տեսակը որ շատ ծանօթ
է այդպաններուն, և որ մեծապէս կը
ֆաւսէ խաղողներուն տեսքին ու արժեքին:
Կառավարութիւնը այդպաններու ձեռքին
տակ գրաւ մեծ քանակութեամբ ծծումբ
գիրամատաշելի գնով ու անոր գործածու-
թիւնը հիմա շատ կ'ընդհանրանայ: Հին
ժամանակ կ'իպրոս մեծ համբաւ մը ունէր
իր գինիին համար, և այսօր ալ շնորհիւ
Լիւսուի քանի մը գինիի գործարանատէ:

ՄԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի Պրիսթոլ հոթելի գիմնազի, ժամանակակից Պաշտոնի գիմնազի

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է.

ՄՈՒՍԿԻ

Հարիզի 1901ի Յուլիանոսի մէջ Ս.Ս.Տ.Ե.Ն. ՄԻՍՏԱՆԵՐ-Աշխարհի ամենէն Մեծ վարձատրութիւնը, փափաքողաց ձրի կը շրկուի մեր Յուլիանոսի ամեն լոգուի.

S. S. T. E. I. N

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. Շ. Բ. Է. Յ. Ն.

ՀԵԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՅԻՎԻՆ

ԱՌԱՊԱ ԷԼ ԻԱՍՐԱ. Է.Պ.Է.Բ.Է.

Երևան, Արարիկ և Տղամանկերու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինեւր Չափաւոր են.

ԼԵՐԱՐԻ ՆՈՐԱՅԵՆՈՒԹԻՒՆ

Էլեքորական վերամբարձ (տանաւոր) տպարանները բնակարան կը շրկուին.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃՐՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՏԵ - ԷԼ ՍՈՒՐԷՅԵ

ԳԱՀԻՐԷ

ՖԻՆԱՆՍԵՐԻ ԳՈԼԵՃԻՆ ԴԻՄԱՅ

ԴՍՍՆԱԻՈՐ ԺԻԻՂ

ԸՄՊԵԼԻՔՆԵՐՈՒ

Երև. Etournaud & Cie

Cognac

Ժողէք Էթուան և Ընկ. Գոնեւր.

L. Bezagu & Cie

Bordeaux

Լ. Պէզակի և Ընկ. Պոնտու.

Garnier—Chevrier

Meursault

Կառնիէ և Շըվաիէ. Մէօրսուլի.

ԾԱԽՈՒ ԳՐՔԵՐ

Լուսաբերի Խմբագրատան մէջ.

Ղը. ող

Ֆրանսահայ նոր Բառագիրք

պատկերազարդ, Գոթական Լու.

սինեան, երկու հատոր

120

History of Armenia. by

Ter Gregor. (Պատկերազարդ

Հայոց պատմ. անգլիերէն.)

15

Լուսինեանք, Միլիթ Ս.

Գաւիթ Բէկ

5

Կիպրոս Կղզի, Բաղուրան

5

Լուսաբեր Հաւաքածոյ, Ա.

Պրակ,

2

Մի Տեսութիւն Կիլիկիոյ

Հայկական իշխանութեան վը-

րայ, Բաղուրան

12

Քարոզներ, Բարդէն Ծ.

Վարդապետ Կիլիկիականի

10

Կոյտ Յովհաննէս Պաշ-

րիարք, Նոյն հեղինակին

13

Ծովք-Տրուք և Հոռոկայ

Նոյն հեղինակին

7

Բառագիրք Հայերէնէ Քրան

սերէն, Գ. Լուսինեան

60

Պատմութիւն Արեւելեան

Խնդրոյ և Առաջնորդ Հայկա-

կան հարցի, Բրոք. Կ. Թու-

մանան

18

ՏԲԹ. ՕՎԱՏԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառու-
թիւնը ստացած է Բարիզի առաջ-
նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և
որ երեք տարուան միջոցին Պահիրէի
մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շա-
հաճ է՝ շատ կարճ ժամանակի մը
մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ
հինգամ հոսուցները, շիճախորդ (կուլ-
միլիթէր), միջանցքի կծկումները,
փափուկաւորում (սիսթիթ) և ծննդա-
կան և միզային զործարաններու
հիւանդութեանց հետեւանքները, կը
դարձանէ նաև սիֆիլիզը և մորթային
հիւանդութիւնները.

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժա-
մը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս
օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմէտ
Ալի փողոց, Ամբրիկեան գրաւածա-
ւանոցին վրան.

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻՎ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԼՕԶԱՆ, ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՒ

Էրդ տարեշրջան

Լօզանի Հայ Կրթարանը առողջ
և հիմնական կրթութիւն և դաստի-
արակութիւն կուտայ 8-20 տարեկան
աշակերտներու. Ազգային կրթութիւ-
նը տեղի կ'ունենայ հաստատութեա-
նը մէջ, իսկ եւրոպականը, մեր ան-
միջական հսկողութեան տակ՝ տեղա-
կան կառավարական հանրաժանութ
գործընկերուն մէջ.

1905-06 ի շրջանին ձմեռուան
վեցամսեան կ'սկսի Սեպտ. 1ին. Անոնք
որ լեզուի կամ որ և է ճիշդի մը մէջ
տկար են կրնան կանուխ գալ և պատ-
րաստուիլ մեզ ձառ.

Ընդունելութեան տարիք՝ 8 և 15.
Վարձարանս այս տարի ալ հինգ
աշակերտ պիտի ընդունի մեծ զեղչով.
Կշարունակուի հաստատութեանս
պատկերազարդ ամսաթերթին, Գի-
տութեան, բաժանորդագրութիւնը.

Տնօրէն

Մ. ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆ

Հասցէ՝

Տօթ. ի Գիտութիւնս

Institut Armenien

Lausanne, Suisse

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԹԵՐՔ

ՀԱՏԱՐԱԿԱՆԻԹԻՒՆ

ԼՕԶԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Տարեկան 12 ֆրանք

վեցամսեայ 7 ֆր.

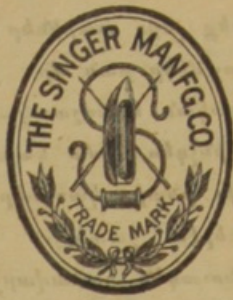
Բաժանորդագրիւնը կ'անխիլ է
Յօդուած, թղթակցութիւն և բաժա-
նորդագրիւն շրկել հետեւեալ հասցէին՝

M. NALBA DIAN

Institut Armenien

Lausanne

(Suisse)

Իւրաքանչիւր ՍԻՆԿԵՐ մեքենայի վրայ փըն.
տակ այս վաճառանիշը (marque).
ՔՍԱՆ ՍԻՆԿԵՐ մեքենաներ սպաս. ուր.
Ասեղնագործի ձրի դասեր և մեքենաներու.
ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ. վճար.
ման դիւրութիւններ. Սինկեր կարի մեքենան.
ը աշխարհի լաւագոյններն են. (29)

ԱՂԶԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տնօրէնութեամբ

ՈՐ. ՍՈՖԻ ՄԱՆԻՍԱԼԵԱՆԻ

Պաւլար Աղպաս, Հանգ. Ահմէտ պէյ Սապրիի շէնքը

ԾՐԱԳԻՐ

Վարձարանիս ծրագիրը դպրոցական ութ տարեշրջան ունի 6-14
տարեկան աղջկանց համար.

Ուսումը բաժնուած են 4 դասընթացքի

Նախապատրաստական բաժին 2 տարի

Տարրական դասընթացք 2 »

Միջին » 2 »

Բարձրագոյն » 2 »

Հայերէն և Գաղղիերէն լեզուներու ուսումն Հայոց համար և Անգլի-
երէն ու Գաղղիերէն լեզուներու ուսումն ուրիշ աշակերտաց համար ստի-
պողական է, իսկ Արաբերէն լեզուի ուսումն կամայական. Թուրքանու-
թիւն, Աշխարհագրութիւն, Ընդհ. և Ազգ. պատմութիւն, Բնական պատ-
մութիւն, Առտ. տնտեսութիւն՝ իրենց մայրենի լեզուով կաւանդուին Հա-
յոց, իսկ միւս աշակերտաց՝ Գաղղիերէն լեզուով.

Իւրաքանչիւր աշակերտ ամսոյն վերջը կ'ընդունի՝ ծնողացը ներ-
կայացնելու համար, վիճակաւորաց մը, ուր կը նշանակուի լրացեալ ամսոյ
իր վարուց և ուսմանց արդիւնքը.

Գորոցական իւրաքանչիւր տարեշրջանի վերջը աշակերտաց ծնողքը
կը հրաւիրուին հրապարակային քննութեան մը՝ անձամբ հաստատելու
համար իրենց զուտկաց ըրած յառաջգիմութիւնը.

Դասերը կսկսին առաւօտեան ժամը 8ին և կ'աւարտին երեկոյեան
ժամը 4 ու կէսին.

Գորոցական տարեշրջանը կսկսի Սեպտ. 1 ին (այս տարի Օգոստ. 1ին)
և արձակուրդը՝ Յունիս 15 ին.

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԵՒ ԳԻՆԵՐ

Յերեկեայ

Միջօրէի ճաշ առնող

Նախապատրաստական բաժին 60 դր. ողջ 140

Տարրական դասընթացք » » » »

Միջին » 80 » » 160

Բարձրագոյն » » » »

Գիշերօթիկ 400 դր. ողջ.

Ամսաթոշակները կ'անխիլ են. ջերեկեաններն և միջօրէի ճաշ առ-
նողներն իւրաքանչիւր ամսոյ սկիզբը կը վճարեն, իսկ գիշերօթիկները՝
եռամսեայն միանգամայն.

Հայերէն, Գաղղ. Անգլ. Արաբ. ձայնական երաժշտութիւն, ձեռա-
գործ, ձեռագիրութիւն, մարմնամարզ և պար վերոյիշեալ գիւններու մէջ են.

Փճագրութեան համար շարաթը 2 դաս 15 դր. ողջ

Գաշնակի » » 2 » 40 » »

Միւսոյն ընտանիքի 3 զուտկաց ամսաթոշակներուն վրայ 10 0/0
զեղչ կ'ըլլայ.

Վարձարանիս աշակերտներէն զատ՝ ուրիշ փափաքողներու ևս
մասնաւոր դասեր կուանդուին գաշնակի, ձեռագործի և ձեռագիրութեան.

ՏՕԲԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՍՏԱՍՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ԲԱՄԵԼԻ, ԹԻԻ 3. ՇԵՓԵՐՏՍ ԶՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ,
եղբորական և ուրիշ միջոցներով. ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ
գրութեանց.

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակօաներ և կամրջակներ (travaux aux ponts
et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմքի և առանց ամրացու-
ցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակօաներու տկուանու-
թիւնը և տեսականութիւնը.

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառուէ լինտերով ակօաներ, և առանց
ցաւի կը քաշէ վնասուած ակօաները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիղե-
րու փայրկեանկան թմբութեամբ.

Յաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն-իրիկուան 6ը.